

Recenzje

Bernard Lecomte, *Tajemnice Watykanu*, przekład Michał Romanek, Wydawnictwo Znak, Kraków 2010, ss. 360.

Tajemnice Watykanu to kolejna pozycja na rynku wydawniczym, poświęcona papiestwu. Składa się z siedemnastu krótkich tekstów obejmujących okres od czasów pontyfikatu Benedykta XV do wyboru obecnie panującego Benedykta XVI.

Publikacja jest niezwykle ciekawa, ukazuje aspekty dotąd mało znane. Przedstawia ona watykańską historię ostatnich stuleci, jak też wpływ kolejnych pontyfikatów na wydarzenia międzynarodowe, takie jak pierwsza czy druga wojna światowa.

Autor zapoznaje odbiorcę z faktami dotąd nieujawnionymi, a zarazem związanymi silnie z losami społeczeństwa europejskiego i papiestwa. Pozwala spojrzeć na konkretne kwestie z dystansu czasu. UKaże zarówno oblicze wewnętrzne Kościoła (jako struktury hierarchicznej) oraz wskazuje jak wyglądało zaangażowanie Stolicy Apostolskiej w sprawy globalne. W szczególności kładzie przy tym nacisk na wyjaśnienie tajemnic związanych zową działalnością (wewnętrzna i międzynarodowa) Kościoła rzymskokatolickiego.

Twórca tej pozycji stawia intrigujące pytania i wplątuje czytelnika w historie uwikłane w zagadki. Stara się wyjaśnić nagłą i niespodziewaną śmierć Jana Pawła I. Porusza problem konklawe z 1978 roku, na którym złamano tak zwaną „zasadę włoską”. Dotyka także tematu bliskiego każdemu Polakowi, czyli sprawę zamachu na życie Jana Pawła II związaną z jedną z trzech tajemnic fatimskich. Ponadto odnosi się do wydarzeń poprzedzających wybór Josepha Ratzingera, ironicznie nazywanego „rotwailerem Pana Boga” na następcę Karola Wojtyły. Bernard Lecomte przedstawia fakty oraz nieznane wersje zdarzeń. Wciąga odbiorcę w daną epokę i pontyfikat oraz pozwala zagłębić się w dany klimat. Trzyma w napięciu aż do końca wyjawienia spisku, obalenia mitu czy odnalezienia przypuszczalnej odpowiedzi na stawiane pytania.

Czy tak naprawdę potencjalny adresat potrzebuje teorii spiskowych i zagadek? Dzisiejszy świat pokazuje, że intrigi i spiski są najbardziej obieganym i konsumpcyjnym tematem wydawniczym. Społeczność w każdej sprawie doszukuje się prawdy „prawdziwej” i „nadprzyrodzonej” – zmanipulowanej.

Czytelnik wkracza w „niedostępna strefę” Kościoła i związanych z nią teorii spiskowych. Tematem przewodnim jest zatem niezwykle ciekawy „region” tego świata, który osławiony jest od wieków wieloma tajemnicami i legendami. Nikt

poza zwierzchnikami duchownymi nie zna tak dobrze historii Kościoła, państwa i Watykanu. Ten niewielki obszar, który od 1929 roku na mocy Traktatów Laterańskich „nabrał kształtu współczesnego państwa”, przyciąga wiele ludzi. Są oni nie tylko wyznawcami, ale też poszukiwaczami nowych, ciekawych wrażeń z życia tego maleńskiego miasta.

Tajemnice Watykanu to wyjątkowo wartościowa monografia. Dzięki niej odbiorca ma możliwość poznania odpowiedzi na pytania owiane sekretami, nieskończonościami i często irytacją najwyższych władz duchownych. Odwołanie się do kwestii historycznych i wyjaśnienie niuansów dyplomacji watykańskiej, tworzy z omawianej pozycji doskonąły zbiór najważniejszych momentów z działalności Stolicy Apostolskiej. Adresowana jest ona do szerokiego kręgu polityków, jak również do „szarego obywatela”. Bernard Lecomte demaskuje „Świętą Instytucję”, która często ukrywa intrygujące wątki z życia Watykanu. Niepokoi tym samym katolickie duchowieństwo i podważa ich moralny autorytet. Jednocześnie stara się wytłumaczyć takie postępowanie Kościoła i zmusić czytelnika do samodzielnej oceny „boskiej dyplomacji na ziemi”.

Justyna CYWONIUK

Łódź

Klaudia Kałużna, Remigiusz Rosicki, *Wymiary bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań 2010, ss. 284.

Dr Klaudia Kałużna jest absolwentką politologii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2009 roku obroniła pracę doktorską pt. *Globalizacja sektora usług Unii Europejskiej* na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Dr Remigiusz Rosicki jest absolwentem prawa, politologii i filozofii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2010 obronił pracę doktorską pt. *Próby kształtowania polityki bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej. Interesy i grupy interesów*.

Wymiary bezpieczeństwa energetycznego, od czasu zerwania sojuszu państw Europy Środkowo-Wschodniej ze Związkiem Radzieckim, a tym bardziej po rozszerzeniu Unii Europejskiej o nowe państwa, stały się jednym z kluczowych zagadnień polityki prowadzonej tak przez państwa członkowskie, jak i Unię Europejską jako organizację. Problem ten od kilku lat jest również szeroko dyskutowany w Polsce w kontekście uniezależnienia się od dostaw surowców energetycznych z Rosją.

Autorzy omawianej pracy we wstępie stwierdzają, że „Bezpieczeństwo energetyczne jest jedną z najbardziej dyskutowanych kwestii przez państwa członkowskie UE. Spory wokół energetyki w UE i w poszczególnych państwach członkowskich wynikają ze strategicznej pozycji tego sektora dla funkcjonowa-